

Algebraiska Uttryck - Uppgifter

Antonio Prgomet

<https://www.linkedin.com/in/antonioprgomet>

Bakgrund

Uppgifterna är kopplade till teorin från kapitlet "Algebraiska uttryck" i Matte 3 kursen från hemsidan: <https://www.matteboken.se/lektioner/matte-3#!/> Dessa uppgifter ger möjlighet för extra träning och repetition, dessutom så kommer några av uppgifterna komma på den examinerande kunskapskontrollen.

1 Multiplikation av Polynom

Fråga 1. En av dina kollegor frågar om följande begrepp, förklara dem:

- a) Polynom, variabel, koefficient.
- b) Distributiva lagen, kvadreringsreglerna, konjugatregeln.
- c) En av kvadreringsreglerna säger att $(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$, ge ett geometriskt bevis till detta.

Fråga 2. Skriv ut följande uttryck:

- a) $(x+y)(x-y) =$
- b) $x(x^2 + y^2)(x^2 - y^2) =$
- c) $(3x^7 + 5)^2 =$

2 Andragradsekvationer och pq-formeln

Fråga 1. För ekvationen $x^2 + px + q = 0$ så säger pq-formeln att:

$$x = \frac{-p}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{p}{2}\right)^2 - q}$$

- a) Här påbörjas ett bevis för pq-formeln med hjälp av kvadratkomplettering, slutför det:

$$\begin{aligned}x^2 + px + q &= 0 \\x^2 + px &= -q \\x^2 + px + \left(\frac{p}{2}\right)^2 &= -q + \left(\frac{p}{2}\right)^2\end{aligned}$$

- b) Lös ekvationen $x^2 + 4x - 5 = 0$
- c) Lös ekvationen $4x^2 + 16x - 20 = 0$
- d) Lös ekvationen $4x^2 - 16x + 140 = 12 + 32x$

Fråga 2. Lös följande ekvationer:

- a) $x(x+4) = 0$

b) $(x - 7)(x + 8) = 0$

c) $(x^2 - 4)(x^2 + 9) = 0$

Fråga 3. Skapa en värdetabell och visualisera följande funktion: $x^2 - 6x + 5$.
Hur kan du grafiskt hitta lösningarna till ekvationen $x^2 - 6x + 5 = 0$?

Fråga 4. Skapa en värdetabell och visualisera följande funktion: $x^2 - 2x + 2$.
Vad är lösningen till ekvationen: $x^2 - 2x + 2 = 0$?

3 Faktorisering och rationella uttryck

Fråga 1. Förenkla följande uttryck:

a) $\frac{15xy^2}{3xy}$

b) $\frac{4a+a^2}{a}$

c) $\frac{5x+35}{10x+25}$

d) $\frac{x^2-8x+16}{x-4}$

e) $\frac{4x^2-12x+9}{4x^2-9}$

Fråga 2. Förenkla följande uttryck:

a) $\frac{\frac{h^2-h}{h+1}}{h}$

b) $\frac{3(x-5)}{5x} \cdot \frac{15x}{x-5}$

c) Bestäm ett förenklat uttryck för $\frac{f(x+h)-f(x)}{h}$ när $f(x) = x^2$.

4 Gränsvärden

Fråga 1. Rita upp följande funktion i t.ex. <https://www.desmos.com/calculator>:
 $f(x) = \frac{1}{(x-4)} + 2$ och bestäm följande gränsvärden genom att visuellt kolla på funktionen:

a) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$

b) $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$

c) $\lim_{x \rightarrow 4^-} f(x)$

d) $\lim_{x \rightarrow 4^+} f(x)$

e) Från ditt svar i c) och d), finns det ett gränsvärde definierat när x går mot 4?

f) $\lim_{x \rightarrow 15} f(x)$

Fråga 2. Vad är följande funktions: $f(x) = \frac{1}{(x-4)} + 2$ definitionsmängd respektive värdemängd?

Fråga 3. Bestäm följande gränsvärde:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{4x^2 - 4}{x - 1}$$

5 Absolutbelopp

Fråga 1. Definiera funktionen $|x|$.

Fråga 2. Lös följande ekvationer, såväl algebraiskt som visuellt. Hur många lösningar finns det, varför?

a) $|x - 5| = 1$

b) $|1 - x| = 2$

6 Några mer utmanande uppgifter

Dessa uppgifter är för dem som har tid över.

Fråga 1. Förklara varför sambandet $|x + y| \leq |x| + |y|$ måste gälla för alla reella tal.

Fråga 2. Funktionerna $f_1(x) = 3x + 16$ och $f_2(x) = 2x - 3$ är givna. Lös ekvationen $f_2(f_1(x)) = f_2(x)$. Notera, f_1 och f_2 används här för att särskilja de två funktionerna.

Fråga 3. Bestäm ett förenklat uttryck för $\frac{f(x+h)-f(x)}{h}$ då $f(x) = 5x^2$.

Fråga 4. Aktien "AAA" går upp med 5% varannan vecka och ner med 5% varannan vecka. Med hur många procent ändras "AAA:s" aktiekurs på ett år

(52 veckor)?